

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітня програма	Право
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	6 кредитів / 180 годин
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен / модульна контрольна робота
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>кандидат юридичних наук, доцент Єгорова Валентина Сергіївна</i> , вебсторінка викладача: https://ivpp.kpi.ua/vikladachi/yegorova_vs/ e-mail: vsegorova@hotmail.com Практичні / Семінарські: <i>кандидат юридичних наук, доцент Єгорова Валентина Сергіївна</i> , vsegorova@hotmail.com
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс Google classroom надається на першому занятті

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

«Конституційне право України» – фундаментальна правнича дисципліна, що належить до нормативних освітніх компонентів циклу професійної підготовки бакалавра.

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань та професійної правосвідомості здобувачів освіти у сфері сучасного українського конституціоналізму, набуття компетентностей, визначених стандартом вищої освіти та достатніх для розв’язання складних спеціалізованих задач у галузі правничої діяльності, ефективного виконання професійної діяльності за обраною спеціальністю.

Предметом навчальної дисципліни є конституційно-правові відносини, які стосуються найважливіших питань держави і суспільства: основи конституційного ладу України; конституційний статус людини і громадянина; форми прямого і представницького народовладдя; конституційна система, повноваження, порядок формування та діяльності органів державної влади за їх поділом на законодавчу, виконавчу і судову; територіальний устрій і місцеве самоврядування.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти. Відповідність програмних компетентностей та результатів навчання освітньому компоненту «Конституційне право України» за освітньо-професійною програмою за спеціальністю D8 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (soft skills):

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (hard skills):

ФК07. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК08. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

ФК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

Програмні результати навчання:

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 24. Формулювати багатоваріантність розв'язання правових проблем (задач) у вирішенні практичних ситуацій.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

«Конституційне право України» вивчається у першому семестрі паралельно з освітніми компонентами «Теорія держави», «Історія держави і права України», що є необхідною передумовою ефективного навчання та володіння компетентностями, які формуються під час вивчення цих дисциплін, з огляду на системність та взаємопов'язаність з тематикою освітньої програми.

Оскільки конституційне право України є провідною галуззю національного права, на результатах навчання з дисципліни базується подальше вивчення освітніх компонентів «Права людини: міжнародні стандарти та захист», «Судоустрій в Україні» та інших нормативних та вибіркових дисциплін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складає один освітній компонент, шифр за ОП:

ПО 02 Конституційне право України.

Тема 1. Конституційне право України – провідна галузь національного права.

Тема 2. Основи теорії конституції.

Тема 3. Основи конституційного ладу України.

Тема 4. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні.

Тема 5. Громадянство України.

Тема 6. Основи виборчого та референдного права України.

Тема 7. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України.

Тема 8. Конституційно-правовий статус Президента України.

Тема 9. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України.

Тема 10. Конституційно-правовий статус центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Тема 11. Конституційні основи правосуддя.

Тема 12. Територіальний устрій України.

Тема 13. Місцеве самоврядування в Україні.

Тема 14. Конституційний Суд України.

Тема 15. Український конституціоналізм на сучасному етапі.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 05.06.2025).

2. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовт. 1998 р. : затв. Законом України від 23 груд. 1998 р. № 350-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14#Text> (дата звернення 05.06.2026).
3. Конституційне право України : підручник / за заг. ред. Т. М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. й допов. Харків : Право, 2024. 672 с.
4. Конституційне право України : підручник / І. М. Алмаші та ін. 11-е вид., перероб. та допов. Ужгород : PIK-У, 2023. 536 с. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/51772/1/%D0%9A%D0%9F%D0%A3_2023_%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf (дата звернення 05.06.2026).
5. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право : підручник. 3-тє вид., допов. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 596 с.

Додаткова література:

1. Про Державний Гімн України : Закон України від 06.03.2003 р. № 602-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/602-15#Text> (дата звернення 05.06.2026).
2. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> (дата звернення 05.06.2026).
3. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text> (дата звернення 05.06.2026).
4. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03.02.2015 р. № 141- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text> (дата звернення 05.06.2026).
5. Про всеукраїнський референдум : Закон України від 26.01.2021 р. № 1135-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text> (дата звернення 05.06.2026).
6. Про громадянство України : Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text> (дата звернення 05.06.2026).
7. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text> (дата звернення 05.06.2026).
8. Про комітети Верховної Ради України : Закон України в ред. від 22.12.2005 р. № 116/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр#Text> (дата звернення 05.06.2026).
9. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text> (дата звернення 05.06.2026).
10. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text> (дата звернення 15.06.2026).
11. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення 05.06.2026).
12. Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України : Закон України від 28.07.2023 р. № 3285-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3285-20#Text> (дата звернення 05.06.2026).
13. Про Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим : Закон України від 02.03.2000 р. № 1524-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1524-14#Text> (дата звернення 05.06.2026).
14. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр#Text> (дата звернення 05.06.2026).
15. Про Рахункову палату : Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text> (дата звернення 05.06.2026).
16. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text> (дата звернення 05.06.2026).
17. Про статус народного депутата України : Закон України в ред. від 22.03.2001 р. № 2328-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text> (дата звернення 05.06.2026).
18. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України : Закон України від 19.12.2019 р. № 400-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text> (дата звернення 05.06.2026).
19. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997 р. № 776/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр#Text> (дата звернення 05.06.2026).

20. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text> (дата звернення 05.06.2026).

Для пошуку нормативно-правових актів бажано використовувати офіційний вебсайт парламенту – Верховної Ради України – <https://www.rada.gov.ua/>

Інформаційні ресурси:

1. Велика українська енциклопедія : електронна версія / Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», Інститут програмних систем НАН України. URL: https://vue.gov.ua/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0 (дата звернення 05.06.2026).
2. Енциклопедія Сучасної України : онлайн-версія / Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. URL: <https://esu.com.ua/> (дата звернення 05.06.2026).

Підручники і навчальні посібники вільно доступні, зокрема, на сайтах:

1. Бібліотека українських підручників. *Westudents.com.ua* : вебсайт. URL: <https://westudents.com.ua/> (дата звернення 05.06.2026).
2. Книги з економіки, права, фінансів, політики. *UkrKniga.org.ua* : вебсайт. URL: <http://ukrkniga.org.ua> (дата звернення 05.06.2026).

Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» : вебсайт. URL: <https://www.library.kpi.ua/> (дата звернення 05.06.2026).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відповідно до навчального плану підготовки бакалавра передбачено наступні види навчальних занять:

- лекції;
- практичні заняття;
- консультація.

Теми лекцій та практичних занять взаємозв'язані, матеріал вивчається в логічній послідовності. На практичних заняттях розглядаються найбільш суттєві теоретичні питання, які дозволяють забезпечити студентам можливість глибокого самостійного вивчення всього програмного матеріалу. Консультація проводиться викладачем щотижня згідно з графіком, затвердженим кафедрою.

Методи і технології навчання. Використовуються дидактичні методи, спостереження і порівняння, узагальнення і абстрагування, аналогія, індукція, дедукція, аналіз і синтез, аналітико-синтетичний, абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький. Також комплекс методів, зокрема практичні, наочні, словесні, проблемні, частково-пошукові та інші групи методів. Серед методів навчання за характером логіки пізнання використовуються аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний методи.

На заняттях використовуються мультимедійне обладнання, комп'ютер. При дистанційному навчанні використовуються сервіси відеоконференцій Zoom, освітній вебсервіс Google Classroom на платформі «Сікорський», месенджери для комунікації зі студентами, університетське програмне забезпечення Інформаційно-телекомунікаційної система «Електронний кампус».

Лекції та практичні заняття

Назва теми, перелік основних питань, література
Тема 1. Конституційне право України – провідна галузь національного права 1. Поняття, предмет та система конституційного права як галузі права, галузі законодавства, навчальної дисципліни.

2. Місце конституційного права в системі публічного та приватного права.
3. Джерела конституційного права.
4. Конституційне право як юридична наука.
5. Інститути конституційного права та конституційно-правові норми.
6. Конституційно-правові відносини.
7. Конституційно-правова відповідальність.

Література: базова [1-5].

Тема 2. Основи теорії конституції

1. Історія української конституції.
2. Поняття, ознаки та функції конституції.
3. Види конституцій.
4. Тлумачення (інтерпретація) конституції.
5. Характеристика чинної Конституції України.

Література: базова [1-5].

Тема 3. Основи конституційного ладу України

1. Поняття конституційного ладу України та його основні принципи.
2. Конституційний тип Української держави.
3. Конституційна форма Української держави.
4. Державні символи України.
5. Захист конституційного ладу України.

Література: базова [1-5], додаткова [1].

Тема 4. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні

1. Принципи правового статусу особи в Україні.
2. Система конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні.
3. Конституційні обов'язки особи в Україні.
4. Конституційні гарантії правового статусу особи в Україні.

Література: базова [1, 2, 4, 5], додаткова [19].

Тема 5. Громадянство України

1. Громадянство України: поняття, ознаки, принципи.
2. Підстави набуття та припинення громадянства України.
3. Основні правила громадянства дітей.
4. Повноваження органів і посадових осіб, які вирішують питання, пов'язані з громадянством України.

Література: базова [1, 2, 4, 5], додаткова [6, 19].

Тема 6. Основи виборчого та референдного права України

1. Поняття, сутність та види виборчих систем.
2. Поняття, види та принципи виборчого права.
3. Виборчий процес: поняття, принципи, етапи.
4. Порядок організації та проведення всеукраїнського референдуму.

Література: базова [1-5], додаткова [2, 5].

Тема 7. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України

1. Парламент та парламентаризм: поняття, ознаки, види.
2. Повноваження Верховної Ради України.
3. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
4. Комітети Верховної Ради України.
5. Парламентське процесуальне право.
6. Конституційно-правовий статус органів парламентського контролю.

Література: базова [1-5], додаткова [2, 8, 15-19].

Тема 8. Конституційно-правовий статус Президента України

1. Інститут президента: поняття, ознаки, загальна характеристика.
2. Повноваження та акти Президента України.
3. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України.

<p>4. Допоміжні органи та служби при Президентів України: види, система, загальна характеристика правового статусу.</p> <p>5. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.</p> <p><i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [2, 13, 14].</p>
<p>Тема 9. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України</p> <p>1. Поняття, ознаки, функції виконавчої влади та система її органів в Україні.</p> <p>2. Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади: склад, порядок формування та припинення повноважень.</p> <p>3. Повноваження та акти Кабінету Міністрів України.</p> <p>4. Організація роботи Уряду України.</p> <p><i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [4, 7, 11, 20].</p>
<p>Тема 10. Конституційно-правовий статус центральних та місцевих органів виконавчої влади</p> <p>1. Система центральних та місцевих органів державної виконавчої влади.</p> <p>2. Повноваження, організація роботи та акти центральних органів виконавчої влади.</p> <p>3. Порядок формування та повноваження місцевих державних адміністрацій.</p> <p>4. Організація роботи та акти місцевих державних адміністрацій.</p> <p>5. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій.</p> <p><i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [4, 7, 11, 20].</p>
<p>Тема 11. Конституційні основи правосуддя</p> <p>1. Конституційні засади судоустрою та судочинства.</p> <p>2. Конституційно-правовий статус Вищої ради правосуддя.</p> <p>3. Конституційно-правовий статус прокуратури.</p> <p>4. Конституційно-правовий статус адвокатури.</p> <p><i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [3, 9].</p>
<p>Тема 12. Територіальний устрій України</p> <p>1. Поняття, принципи та система територіального устрою України.</p> <p>2. Правовий статус Автономної Республіки Крим.</p> <p>3. Правовий статус адміністративно-територіальних одиниць України.</p> <p>4. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій України.</p> <p><i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [10, 12, 13].</p>
<p>Тема 13. Місцеве самоврядування в Україні</p> <p>1. Поняття, сутність та система місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>2. Повноваження місцевих рад та їх виконавчих органів.</p> <p>3. Повноваження сільських, селищних, міських голів.</p> <p>4. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування.</p> <p><i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [2, 10].</p>
<p>Тема 14. Конституційний Суд України</p> <p>1. Склад, порядок формування та повноваження Конституційного Суду України.</p> <p>2. Поняття та види звернень до Конституційного Суду України.</p> <p>3. Конституційне провадження.</p> <p><i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [9].</p>
<p>Тема 15. Український конституціоналізм на сучасному етапі</p> <p>1. Гуманістична ідеологія українського конституціоналізму.</p> <p>2. Політико-правові проблеми забезпечення стабільності конституційного ладу України.</p> <p>3. Конституційний процес в умовах воєнного стану.</p> <p>4. Конституційна реформа в Україні.</p> <p>5. Конституційне право та світовий правопорядок.</p> <p><i>Література:</i> базова [1-5].</p>

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Крім навчальних занять, відповідно до навчального плану підготовки бакалавра передбачено також наступні форми освітнього процесу:

- самостійна робота;
- контрольні заходи.

Теоретичні та практичні знання поглиблюються шляхом самостійної роботи з використанням рекомендованої літератури та ресурсів глобальної мережі Internet.

6.1. Питання до самостійної роботи

Назва теми, перелік основних питань, література	Форма контролю
Тема 1. Конституційне право – провідна галузь національного права України 1. Загальна характеристика підгалузей конституційного права. 2. Сучасні українські вчені-конституціоналісти. <i>Література:</i> базова [1-5].	<i>опитування</i>
Тема 2. Основи теорії конституції 1. Етимологія поняття «конституція». 2. Юридична природа преамбули конституції. <i>Література:</i> базова [1-5].	<i>опитування / тестові завдання</i>
Тема 3. Основи конституційного ладу України 1. Конституційні засади політичних відносин в Україні. 2. Конституційні засади екологічних відносин в Україні. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [1].	<i>опитування / практичні завдання</i>
Тема 4. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні 1. Сучасні міжнародно-правові стандарти з прав людини та національне законодавство України. 2. Позасудовий захист прав і свобод людини. <i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [19].	<i>опитування / практичні завдання</i>
Тема 5. Громадянство України 1. Законодавство України з питань громадянства. 2. Форми виникнення громадянства України. <i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [6, 19].	<i>опитування / практичні завдання / кейси</i>
Тема 6. Основи виборчого та референдного права України 1. Порядок реєстрації виборців. 2. Юридична відповідальність за порушення виборчих прав громадян. 3. Місцеві референдуми. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [2, 5].	<i>тестові завдання / практичні завдання / кейси</i>
Тема 7. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України 1. Функції Верховної Ради України. 2. Дострокове припинення повноважень Верховної Ради України. 3. Структура правового статусу народного депутата України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [2, 8, 15-19].	<i>опитування / тестові завдання</i>
Тема 8. Конституційно-правовий статус Президента України 1. Загальна характеристика повноважень Президента України у сферах національної безпеки і оборони. 2. Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [2, 13, 14].	<i>опитування / тестові завдання</i>
Тема 9. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України 1. Поняття уряду держави та його функції. 2. Гарантії діяльності Уряду України. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [4, 7, 11, 20].	<i>опитування / тестові завдання</i>

Тема 10. Конституційно-правовий статус центральних та місцевих органів виконавчої влади 1. Структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій. 2. Механізм взаємодії місцевих державних адміністрацій з органами місцевого самоврядування. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [4, 7, 11, 20].	<i>опитування / тестові завдання</i>
Тема 11. Конституційні основи правосуддя 1. Судова система України. 2. Гарантії діяльності Вищої ради правосуддя. <i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [3, 9].	<i>опитування</i>
Тема 12. Територіальний устрій України 1. Проблеми реформування системи адміністративно-територіального устрою України. 2. Правовий статус об'єднаних територіальних громад. <i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [10, 12, 13].	<i>опитування / тестові завдання</i>
Тема 13. Місцеве самоврядування в Україні 1. Права та обов'язки депутатів місцевих рад. 2. Служба в органах місцевого самоврядування. <i>Література:</i> базова [1-5], додаткова [2, 10].	<i>тестові завдання</i>
Тема 14. Конституційний Суд України 1. Характеристика етапів конституційного судочинства. 2. Рішення Конституційного Суду України та їх юридичне значення. <i>Література:</i> базова [1, 2, 4, 5], додаткова [9].	<i>тестові завдання / практичні завдання</i>
Тема 15. Український конституціоналізм на сучасному етапі 1. Вплив міжнародних юрисдикційних установ на національну правову систему. 2. Сучасний український конституціоналізм та цифрова держава. <i>Література:</i> базова [1-5].	<i>опитування / практичні завдання</i>

Строк виконання усіх видів самостійної роботи – дата проведення практичного заняття з відповідної теми.

6.2. Планування часу самостійної роботи

Орієнтовне планування здобувачем освіти свого часу (академічних годин - мінімальної облікової одиниці навчального часу, яка в КПІ ім. Ігоря Сікорського триває 45 хвилин) на виконання окремих робіт СРС з навчальної дисципліни.

№ з/п	Вид роботи студента /студентки	Норма часу, год.	Кількість	Всього, годин
1.	Підготовка до лекції	0,5	15	7,5
2.	Підготовка до практичного заняття, робота з літературою та навчальними ресурсами за темами	5,3	15	78,5
3.	Підготовка до МКР	4	1	4
4	Підготовка до екзамену	30	1	30
	Всього			120

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Здобувачам освіти рекомендується відвідувати лекції та практичні заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента/студентки, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і практичних занять співпадають. Згідно з «Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті,

в тому числі нараховувати за це заохочувальні або штрафні бали. Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/37>. Відсутність на практичному занятті відпрацьовується.

Особливості організації освітнього процесу під час дистанційного навчання визначено «Положенням про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/188>.

Правила поведінки на заняттях. Норми етичної поведінки студентів і науково-педагогічних працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

Правила призначення заохочувальних балів

Заохочувальні бали. Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських, університетських та/або інших заходах (конференція, круглий стіл, конкурс, олімпіада тощо); публікація (стаття та/або тези доповіді) за тематикою навчальної дисципліни	+10 балів
Виступ на занятті з ініціативною доповіддю на обрану творчу тему, погоджену з викладачем, за програмою дисципліни	+5 балів

Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їхня сума не може перевищувати 10 балів.

Політика дедлайнів та перескладань. Відпрацювання практичного заняття, за рішенням викладача, може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Політика академічної доброчесності та її принципи визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

Процедура з питань запобігання та виявлення плагіату в академічних текстах за авторства здобувачів, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування визначена у «Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/47>.

Порушення даного Положення про систему запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» веде до перероблення роботи, перевірки повторно її на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl. Якщо студент не усунув зауваження і не переробив роботу, до якої були зауваження у зазначений термін та строки, то така робота не зараховується і ставиться питання на засіданні кафедри щодо такого студента.

Політика використання штучного інтелекту та її засади регламентуються наказом «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського», більш детально: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Порушення наказу «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» веде до перероблення роботи, якщо студент не усунув зауваження і не переробив роботу, до якої були зауваження у зазначений термін та строки, то така робота не зараховується.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття, тест, виконання практичного завдання, розв'язання задач (кейсів), МКР.

№ з/п	Поточний, семестровий контроль	Ваговий бал	Кількість	Всього, 100 балів
-------	--------------------------------	-------------	-----------	-------------------

1.	Практичне заняття	3	15	45
2.	Модульна контрольна робота (МКР)	5	1	5
3.	Екзамен			50

Поточний контроль має чотири рівні оцінювання, критерії:

- повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – студент/студентка демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – практичне заняття **3 бали**, МКР – **5 балів**;
- достатньо повна відповідь або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає студент/студентка – практичне заняття **2 бали**, МКР – **4 бали**
- неповна відповідь, студентом/студенткою засвоєно основний теоретичний матеріал, але допущено неточності – практичне заняття **1 бал**, МКР – **3 бали**;
- відповідь не відповідає вимогам, вказаним вище – практичне заняття, МКР – **0 балів**.

Результати поточного контролю здобувача регулярно вносяться викладачем до модуля «Поточний контроль» АС Електронний кампус.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр (на 7 тижні та 13 тижні) як моніторинг поточного стану виконання вимог Силабусу. Студент є атестованим, якщо його поточний рейтинг складає не менше ніж половину максимально можливого балу на момент виставлення атестації. Умови одержання першої атестації, рейтинг: ≥ 11 балів, другої атестації ≥ 20 балів.

Результати календарного контролю здобувача вносяться викладачем до модуля «Календарний контроль» АС Електронний кампус.

Семестровий контроль: екзамен.

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше 30 балів.

Відповідь на питання екзаменаційного білету має шість рівнів оцінювання, критерії:

- повна відповідь здобувача/здобувачки освіти на три питання екзаменаційного білету (не менше 95% потрібної інформації), опрацьовано матеріали лекцій, базову та додаткову літературу, вільно володіє матеріалом, правильно відповідає на питання, активно підтримує діалог з викладачем, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – **50 балів**;
- повна відповідь (не менше 85% потрібної інформації), в цілому вільно володіє матеріалом, правильно відповідає на питання, підтримує діалог з викладачем, або повна відповідь на три питання екзаменаційного білету з несуттєвими недоліками, які допускає здобувач/здобувачка – **49-42 бали**;
- в цілому повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або в цілому правильна відповідь на питання, підтримує діалог з викладачем, в цілому правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях з певними недоліками, які допускає здобувач/здобувачка – **41-37 балів**;
- неповна відповідь здобувача/здобувачки (не менше 65% потрібної інформації), опрацьовано матеріали лекцій, базову та додаткову літературу, володіє матеріалом, частково правильно відповідає на питання, діалог з викладачем підтримує частково, в основному засвоєно основний теоретичний матеріал, але допускає неточності – **36-32 бали**;
- неповна відповідь здобувача/здобувачки (не менше 60% потрібної інформації), частково опрацьовано матеріали лекцій, базову та додаткову літературу, частково володіє матеріалом, частково правильно відповідає на питання, дискусію майже не підтримує, частково засвоєно основний теоретичний матеріал, але допускає неточності – **30-31 бал**;
- відповідь не відповідає вимогам, вказаним вище – **0 балів**.

Порядок проведення контрольних заходів визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре

84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. Дистанційний курс «Конституційне право. Особлива частина»

Дистанційний курс – це електронні навчально-методичні матеріали з освітнього компонента, призначені для забезпечення освітнього процесу у дистанційному режимі, що реалізується засобами відкритого віртуального освітнього середовища КПІ ім. Ігоря Сікорського, – платформи дистанційного навчання «Сікорський», яка базується на спеціалізованому веб-середовищі Google Workspace for Education (пакет хмарних додатків Google для інформаційно-освітньої мети).

Дистанційний курс з нормативного освітнього компонента «Конституційне право. Особлива частина» пройшов процедуру сертифікації дистанційних курсів для їх впровадження в освітній процес КПІ ім. Ігоря Сікорського (Сертифікат серія ДК № 0030, затверджений Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського, протокол № 6 від 30.03.2023 р.)

Розміщена на дистанційному курсі (див. за посиланням: <https://classroom.google.com/c/NTkzOTQ0NjM2NzY2?cjc=3tlmjzc>) інформація, засоби навчально-методичного характеру, необхідні для досягнення програмних результатів навчання за цим нормативним освітнім компонентом, відповідають вимогам регламентуючих документів внутрішнього забезпечення якості освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського та можуть використовуватися під час вивчення тем 3-14 навчальної дисципліни «Конституційне право України».

9.2. Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Поняття та предмет конституційного права України як галузі права та галузі законодавства.
2. Місце конституційного права в системі публічного та приватного права.
3. Поняття, ознаки, класифікація джерел конституційного права.
4. Поняття, ознаки, класифікація конституційно-правових норм.
5. Поняття, ознаки, класифікація інститутів конституційного права.
6. Історія науки конституційного права.
7. Поняття, предмет, методологія та джерела науки конституційного права.
8. Поняття, ознаки, класифікація функцій конституційного права.
9. Поняття, ознаки, склад та види конституційно-правових відносин.
10. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин.
11. Юридичні факти в конституційно-правових відносинах.
12. Поняття, сутність та види юридичної відповідальності в конституційному праві.
13. Конституційно-правова відповідальність.
14. Історія українського конституціоналізму.
15. Поняття, ознаки, функції та види конституції.
16. Тлумачення (інтерпретація) конституції.
17. Зміст та значення принципів Конституції України за офіційною конституційною доктриною України.
18. Поняття конституційного ладу України та його основні принципи.
19. Конституційний тип Української держави.
20. Конституційна форма Української держави.
21. Принцип республіканізму. Форми участі народу в управлінні державними справами.
22. Державні символи України.
23. Захист конституційного ладу України.
24. Доктрина “демократії, здатної себе захистити”.
25. Принципи правового статусу особи в Україні.
26. Система конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні.
27. Конституційні обов'язки особи в Україні.
28. Конституційні гарантії правового статусу особи в Україні.

29. Критерії легітимності обмеження прав людини в умовах пандемії чи воєнного стану.
30. Забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово окупованій території України.
31. Громадянство України: поняття, ознаки, принципи.
32. Підстави набуття та припинення громадянства України.
33. Основні правила громадянства дітей.
34. Повноваження органів і посадових осіб, які вирішують питання, пов'язані з громадянством України.
35. Поняття, сутність та види виборчих систем.
36. Поняття, види та принципи виборчого права.
37. Виборчий процес: поняття, принципи, етапи.
38. Порядок організації та проведення всеукраїнського референдуму.
39. Місцеві референдуми.
40. Парламент та парламентаризм: поняття, ознаки, види.
41. Повноваження Верховної Ради України.
42. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
43. Організаційно-правові форми діяльності Верховної Ради України.
44. Комітети Верховної Ради України.
45. Законодавчий процес: поняття, стадії.
46. Парламентський контроль: поняття, ознаки, види.
47. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
48. Правовий статус Рахункової палати.
49. Правовий статус тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України.
50. Інститут президента: поняття, ознаки, загальна характеристика.
51. Повноваження та акти Президента України.
52. Загальна характеристика повноважень Президента України у сферах національної безпеки і оборони.
53. Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України.
54. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України.
55. Допоміжні органи та служби при Президентові України: види, система, загальна характеристика правового статусу.
56. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.
57. Поняття, ознаки, функції виконавчої влади та система її органів в Україні.
58. Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади: склад, порядок формування та припинення повноважень.
59. Повноваження, організація роботи та акти Кабінету Міністрів України.
60. Система міністерств та центральних органів виконавчої влади.
61. Повноваження міністерств та центральних органів виконавчої влади.
62. Організація роботи, акти міністерств та центральних органів виконавчої влади.
63. Система та порядок формування місцевих державних адміністрацій.
64. Повноваження місцевих державних адміністрацій.
65. Організація роботи та акти місцевих державних адміністрацій.
66. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій.
67. Конституційні засади судоустрою та судочинства.
68. Конституційно-правовий статус Вищої ради правосуддя.
69. Конституційно-правовий статус прокуратури.
70. Конституційно-правовий статус адвокатури.
71. Поняття, принципи та система територіального устрою України.
72. Правовий статус Автономної Республіки Крим.
73. Правовий статус адміністративно-територіальних одиниць України.
74. Правовий статус об'єднаних територіальних громад.
75. Особливості правового режиму на тимчасово окупованих територіях України.
76. Поняття, сутність та система місцевого самоврядування в Україні.
77. Повноваження місцевих рад та їх виконавчих органів.
78. Права та обов'язки депутатів місцевих рад.
79. Повноваження сільських, селищних, міських голів.

80. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування.
81. Служба в органах місцевого самоврядування.
82. Механізм взаємодії місцевих державних адміністрацій з органами місцевого самоврядування.
83. Склад, порядок формування та повноваження Конституційного Суду України.
84. Поняття та види звернень до Конституційного Суду України.
85. Конституційне провадження.
86. Рішення Конституційного Суду України та їх юридичне значення.
87. Основні напрями розвитку українського конституціоналізму на сучасному етапі.
88. Конституційний процес в умовах воєнного стану.
89. Політико-правові проблеми забезпечення стабільності конституційного ладу України
90. Незалежність України та процеси євроатлантичної і європейської інтеграції.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри інтелектуальної власності та приватного права Єгоровою Валентиною Сергіївною

Ухвалено кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол № 15 від 22.06.2026 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 7 від 30.06.2026 р.)